

عوارض جانبی شیمی درمانی چیست؟

ایجاد یک عارضه جانبی خاص و شدت آن به نوع داروی شیمی درمانی که بیمار دریافت می کند و به واکنش بدن بیمار بستگی دارد.

شیمی درمانی می تواند عوارض زیادی ایجاد کند که بسیاری از آنها بعد از تکمیل درمان شما از بین می روند. در بخش زیر بعضی از عوارض جانبی شایع آمده است.

از پزشک و پرستار خود در مورد عوارضی که ممکن است در شما به وجود آید، سؤال نموده و به محض مشاهده هر کدام از عوارض، آن را گزارش دهید تا اقدامات درمانی سریعتر انجام شود. به خاطر داشته باشید که این عوارض بدین معنی نیست که بیماری شما در حال رشد و پیشروی است و شدت آنها لزوماً به تأثیر شیمی درمانی بر مشکل شما مربوط نمی شود.

عوارض شیمی درمانی شامل موارد زیر می شود:

۱- کاهش گلبولهای سفید خون:

مقادیر طبیعی گلبول سفید ۴۰۰۰ تا ۱۰,۰۰۰ در سی سی می باشد.

شیمی درمانی توانایی مغز استخوان را برای ساختن گلبول سفید خون کاهش می دهد. این گلبولها در مبارزه با عفونت ها نقش دارند بنابراین در موارد کاهش گلبولهای سفید خون، شما در معرض خطر ابتلا به عفونت هستید.

۲- کاهش گلبول های قرمز

خون: مقادیر طبیعی گلبول قرمز

۴,۲۰۰,۰۰۰ تا ۵,۴۰۰,۰۰۰ سی سی در زنان و ۴,۵۰۰,۰۰۰ تا ۶,۲۰۰,۰۰۰ در مردان می باشد شمارش گلبول های قرمز شما مرتباً در طول درمان چک می شود اگر میزان آنها در بدن شما بسیار کاهش یابد، در برخی مواقع تزریق خون برای شما ضروری خواهد بود.

۳- کاهش میزان پلاکت: مقادیر طبیعی پلاکت ۱۵۰,۰۰۰

تا ۴۵۰,۰۰۰ در سی سی می باشد. چنانچه میزان پلاکت

بسیار پایین باشد، پلاکت تزریق خواهد شد تا میزان آن در خون افزایش یابد.

۴- تهوع و استفراغ: تهوع و

استفراغ معمولاً پس از شروع

دارو به وجود می آید اما سریع نیز از بین می رود ولی گاهی تا ۲۴ ساعت بعد نیز ادامه دارد.

۵- خستگی: خستگی و کمبود انرژی

بیشترین علامتی است که در طی درمان ایجاد می شود. خستگی ۷ تا ۱۰ روز بعد از تزریق دارو به اوج می رسد و سپس تا آغاز مرحله بعدی درمان به حالت معمول برمی گردد.

۶- ریزش مو: البته موها معمولاً بعد از اتمام درمان دوباره

رشد می کنند. در بسیاری موارد وقتی که ریزش مو اتفاق افتاد، مو ممکن است نازکتر شده یا در بعضی از بیماران رشد مجدد موها قبل از اتمام درمان اتفاق می افتد.

دانشگاه علوم پزشکی تهران
(مرکز طبی کودکان)
قطب علمی اطفال کشور

CHMC/N/B/126/RW-2

عوارض جانبی شیمی درمانی

۱۰- تأثیرات شیمی درمانی بر پوست و ناخن :

شما ممکن است هنگام دریافت شیمی درمانی مشکلات پوستی اندکی داشته باشید. عوارض احتمالی پوستی شامل قرمزی، خارش، پوسته پوسته شدن، خشکی و جوش می باشد.

۱۱- اثرات شیمی درمانی بر کلیه و مثانه

* درد و سوزش هنگام ادرار کردن

* تکرر ادرار

* احساس تخلیه سریع ادرار

* ادرار قرمز یا صورتی (البته برخی داروها به طور

طبیعی رنگ ادرار را تغییر میدهند)

* تب و لرز

۱۱- تأثیرات- جسمی و روانی: عواطف مانند

افسردگی، عصبانیت یا ترس

۷- التهاب دهان و بروز افت : چون سلول

های دهانی بسیار سریع تکثیر می شوند، تحت تاثیر شیمی درمانی قرار می گیرند.

عوارض آن بصورت خشکی و التهاب و بدنبال آن زخم و عفونت در دهان و حلق می باشد. رعایت بهداشت دهان و دندان در کنترل این عوارض نقش بسزایی دارد و استفاده از مسواک نرم توصیه می شود.

۸- تغییر در عادات روده ای : سلول های دیواره روده نیز

به علت رشد زیاد تحت تاثیر شیمی درمانی قرار می گیرند. یکی از عوارض داروهای شیمی درمانی اسهال می باشد. که ممکن است همراه با دل درد و دل پیچه باشد که باید به پزشک اطلاع داده شود.

۹- بیوست: درارتباط با نوع دارو، کم

تحركی و یا خوردن غذا کمتر از حد معمول می باشد.